

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Kettunen, Jaana

Title: Sosiaalisen median taidot ohjauksessa

Year: 2016

Version:

Please cite the original version:

Kettunen, J. (2016). Sosiaalisen median taidot ohjauksessa. Ruusuipuiston uutiset.
<https://peda.net/jyu/ruusuipuisto/uutisarkisto/4-2016/2-some-taidot-ohjauksessa>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Sosiaalisen median taidot ohjauksessa

Sosiaalisen median käyttö on tänä päivänä luontainen osa yhä useamman ohjaajan arkea. Millaista uutta osaamista ja ymmärrystä ohjaajat tarvitsevat toimiakseen ammatillisesti uusissa teknologisissa ympäristöissä?

Uuden teknologian ja sosiaalisen median käytön yleistymisen myötä on tunnistettu tarve modernisoida ja parantaa ohjauspalveluja sekä niiden saatavuutta. Erilaiset sosiaalisen median sovellukset, kuten Facebook ja Youtube, ovat tänä

päivänä yhä useamman ohjaajan arkipäivää. Yhteisen tiedon tuottamisen ja jakamisen ajatus on saanut ohjaajat enenevässä määrin pohtimaan ja soveltamaan näiden uusien kanavien mahdollisuuksia. Samalla pohdinnan kohteeksi ovat nousseet sosiaalisessa mediassa tarvittavat taidot sekä niiden kehittäminen.

Tiedonjaosta yhteisölliseen työskentelyyn

Ohjaajien sosiaalisen median käyttöä tarkastelevassa tutkimuksessani on tunnistettu neljä erilaista, mutta toisiinsa yhteydessä olevaa käyttötappaa. Suppeimmillaan sosiaalisen median käyttö on tiedonjakoa ilman kommunikointia tai vuorovaikutusta, laajimmillaan yhteistoiminnallista tiedonrakentelua ja ohjauksellisten kysymysten yhteisöllistä työstämistä.

Yksi tyypillisimmistä mutta samalla myös suppeimmista tavoista hyödyntää sosiaalista mediaa ohjauksessa on käyttää sitä *tiedon jakamiseen*. Sosiaalinen media nähdään hyvänä välineenä tiedon nopeassa levittämisessä. Toisaalta sosiaalinen media on ohjaajien kokemuksen mukaan tietolähteenä kuitenkin myös haasteellinen, koska tietoa on paljon ja se on pirstaleista ja tasoltaan vaihtelevaa. Aktiivinen ja turvallinen osallistuminen sosiaalisessa mediassa ammatillisesti edellyttää hyviä taitoja sekä kykyä löytää, valikoida ja arvioida monimuotoisia verkkosisältöjä ja niiden käytettävyyttä.

Toinen, tiedonjakoa laajempi ohjaajien sosiaalisen median käyttötapa ohjauksessa on *kahdenvälinen viestintä*. Reaaliaikaisen tekstin, kuvan ja äänen välittäminen on avannut toimijoille runsaasti mahdollisuuksia vuorovaikutukseen ja sisällöllisten kysymysten työstämiseen yhdessä. Sosiaalinen media nähdään toimivana, paremmin saavutettavissa olevana ja nimettömän asioinnin mahdollistavana vaihtoehtona perinteiselle, kasvokkain tapahtuvalle ohjaukselle. Koska suuri osa sosiaalisessa mediassa tapahtuvasta kommunikoinnista tapahtuu tekstipohjaisesti, nousee keskeiseksi verkkokirjoittamisen taito. Erilaisten yksilöiden kanssa kommunikointi edellyttää monipuolisia, monityylisiä kirjoittamisen taitoja sekä valmiutta tehdä asioita uudella tavalla.

Kolmas laajempi sosiaalisen median käyttötapa on hyödyntää sitä *vuorovaikutteisena työtilana*. Sosiaalinen media ei näyttyä enää pelkkänä vaihtoehtoisena työvälineenä, vaan työtilana ja erottamattomana osana ohjaustoimintaa. Vuorovaikutteisuuden, tiedon ja tulosten yhteiskehittämisessä keskeinen osaamisalue on verkkokeskustelutaito. Mukaansatempaavan ja tiedonrakentelua tukevan keskustelun rakentaminen yksilöiden ja ryhmien kanssa edellyttää käsiteltävän teeman jäsentämistä sekä aktiivista tukea ja ohjausta.

Laajimmillaan ohjaajat hyödyntävät sosiaalista mediaa *osallistavana sosiaalisena ympäristönä*, jossa ohjauksellisten kysymysten yhteisöllinen työstäminen tapahtuu. Keskeiseksi tekijäksi ja taidoksi sosiaalisen median käytössä nousee verkkoläsnäolo. Kyky luoda itsestä luotettavaa ja aitoa mielikuvaa yhteisöissä,

joissa ohjauksen kysymykset ovat läsnä, vaatii monitorointia, tietoista verkkoläsnäoloa ja verkkoprofiilien aktiivista ylläpitoa. Verkkoläsnäolo edellyttää myös käytännön ymmärrystä menetelmistä, joiden avulla läsnäoloa voidaan toisille verkkovälitteisesti ilmaista.

Tutkimuspohjaista ja tulevaisuuteen tähtäävää

Sosiaalinen media on tullut tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluihin (TNO-palveluihin) jäädäkseen. Tämä tulisi huomioida myös entistä määrätietoisemmin alan ammattilaisten perus- ja täydennyskoulutuksessa. Aihe on valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti ajankohtainen, koska tällaiselle osaamiselle on kasvava tarve.

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto ja Koulutuksen tutkimuslaitos ovat kansainvälisellä kesäkoululla halunneet vastata tähän kasvavaan tarpeeseen. Elokuussa 2016 toteutettu viikon pituinen kansainvälinen kesäkoulu "ICT in Guidance and Counselling" oli maailman ensimmäinen teemassaan. Viikon pituinen kesäkoulu pohjautui yllä kuvattuihin tutkija Jaana Kettusen viimeisimpiin tutkimustuloksiin siitä, mitä tieto- ja viestintäteknologian ja erityisesti sosiaalisen median käyttö ohjauksessa edellyttää. Osallistujia oli 30 ja he tulivat Pohjoismaista, Baltiasta, Irlannista, Espanjasta ja Etelä-Koreasta. Mukana oli tutkinto-opiskelijoita sekä kokeneita TNO-palveluiden toimijoita niin oppilaitoksista kuin työ- ja elinkeinoalan hallinnosta. Seuraava tieto- ja viestintäteknologian ohjaukseen keskittynyt kansainvälinen kesäkoulu järjestetään Jyväskylässä elokuussa 2017.

Jaana Kettunen

Jaana Kettunen työskentelee tutkijana **Koulutuksen tutkimuslaitoksella**. Tutkimuksessaan hän on keskittynyt tarkastelemaan ohjaajien käsityksiä sekä kokemuksia sosiaalisesta mediasta ja viimeistelee aiheeseen liittyvää väitöskirjaa. Viime aikoina hän on tutkinut myös tieto- ja viestintäteknologian ohjaukseen liittyviä eettisiä näkökulmia sekä tieto- ja viestintäteknologian roolia elinikäisen ohjauksen kansallisessa toimintapolitiikassa.

Lue lisää:

Millaisia taitoja sosiaalisessa mediassa tapahtuva ohjaus edellyttää?
Career practitioners' conceptions of competency for social media in career services

[Lisätietoja kesäkoulusta](#)

Pääkuva: "ICT!" Kansainvälisen kesäkoulun tunnelmaa, HA 2016; henkilökuva Martti Minkkinen

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Pala etusivulle](#)

0 kommenttia